

Euroopa Komisjon tutvustab kodanikele õigusriigi väärtusi

Euroopa Komisjon käivitab õigusriigi teemalise sotsiaalmeedia kampaania, mille eesmärk on tuua õigusriigi idee ELi kodanikele lähemale ning tõsta teadlikkust selle mõjust inimeste igapäevaelule. Kampaania keskendub kuuele peamisele põhimõttele, mis määratlevad õigusriiki, tuntud kunstniku ja illustraatori Christoph Niemanni animatsioonide kaudu.

Õigusriik tuuakse kodanikele lähemale

Üleeuroopalise kampaania eesmärk on tuua õigusriigi abstraktne mõiste ELi kodanikele lähemale ja tõsta esile selle käegakatsutavat mõju inimeste igapäevaelule.

Kampaania keskendub kuuele õigusriigi põhimõttele: võrdsus seaduse ees, õiguskindlus, omavoli keeld, kohtute sõltumatus, seaduslikkus ja võimude lahusus.

Eesti kodanikud hindavad õigusriiki kõrgelt

Vajadus õigusriigiteemalise teavituskampaania järele on selge - inimesed üle Euroopa küll hindavad õigusriiki, kuid on võimalik, et nad soovivad olla paremini kursis sellega, mida mõiste tegelikult praktikas tähendab.

Eestis peab [valdav enamik](#) (90%) inimestest hädavajalikuks või väga oluliseks, et kõik ELi liikmesriigid austaksid ELi põhiväärtusi, sealhulgas õigusriiki. Võrdluseks näitavad tulemused, et 64% tunnevad, et on õigusriigi teemal hästi informeeritud.

Euroopa Komisjoni õigusküsimuste voliniku **Didier Reyndersi** sõnul peetakse õigusriiki sageli kaugeks ja ülevaks ideeks, mida paljudel inimestel on raske mõista. „Kuigi see määratleb selle, kes me oleme ja mis meid eurooplastena ühendab, kipume õigusriigile mõtlema ainult siis, kui midagi läheb valesti. Teavituskampaania eesmärk on aidata kõigil mõista, mida õigusriik tähendab, kui palju me iga päev sellele toetume ning miks on oluline ebavõrdsust ja ülekohut ennetada. Christoph Niemanni imelised, spordimaailmast inspireeritud animatsioonid võimaldavad kõigil õigusriigi põhimõtetega suhestuda,“ lisas ta.

Animatsioonide kontseptsioon

Christoph Niemann on saksa kunstnik ja illustraator, kelle looming ilmub regulaarselt väljaannete The New Yorker, National Geographic ja The New York Times Magazine kaantel. Selleks, et muuta abstraktsed õigusriigi põhimõtted paremini mõistetavamaks, lõi ta kuus lihtsat, kuid võimsat animeeritud videot. Videote eesmärk on teavitada kodanikke õigusriigist lugude jutustamise teel, kasutades sporti kõnekujundina.

Niemann rääkis, et soovis visualiseerida õigusriiki, võrreldes seda millegagi, mis inimestele igapäevaelust tuttav on – spordi reeglid. „Jalgpalli mängimine, võidusõidurajal võistlemine või piljardipartii – see kõik on võimalik ainult juhul, kui oleme leppinud kokku ühtsed ja õiglased reeglid ning piirid. Olen oma animatsioonides mänguliselt ette kujutanud, mis juhtuks, kui reeglid ära võtta. Tahtsin näidata, et õigusriigi kaitsmine loob õiglase ja etteaimatava raamistiku, milles ühiskond saab jõudsalt areneda,“ selgitas Niemann.

Animatsioonisari on nelja nädala jooksul nähtav kõigi 27 ELi liikmesriigi sotsiaalmeedias.

Rohkem teavet õigusriigi põhimõtete kohta

[Mis on õigusriik?](#) Õigusriik on üks ELi põhiväärtusi, mis tagab demokraatia ning kodanike õigused ja vabadused.

[Mida teeb komisjon õigusriigi põhimõtete järgimiseks?](#) Meie põhiväärtuste kaitsmine on kõigi ELi institutsioonide ja liikmesriikide ühine kohustus.

[Õigusriigi aruanne:](#) Õigusriigi aruanne jälgib olulisi, nii positiivseid kui ka negatiivseid arenguid õigusriigi osas kõigis liikmesriikides ning 2024. aasta seisuga neljas laienemisriigis.

[ELi õigusemõistmise tulemustabel:](#) ELi õigusemõistmise tulemustabelis esitatakse iga-aastane võrdlev ülevaade kohtusüsteemide tõhususe, kvaliteedi ja sõltumatuse näitajatest.

Õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat

Euroopa Komisjoni õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat vastutab ELi poliitika eest õigusküsimuste, tarbijaõiguste ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas.